

Kursplan

för kurs på grundnivå

Svenska I
Swedish I

30.0 Högskolepoäng
30.0 ECTS credits

Kurskod:	NS1045
Gäller från:	HT 2010
Fastställt:	2010-05-05
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Ämne	Svenska

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen vid Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet, 2010-05-05.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Engelska B/Engelska 6.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
GRAM	Grammatik	8
SKRI	Skriva	5
TEXT	Textanalys	6
TALA	Tala	5
SOSA	Språksociologi och samtalsforskning	6

Kursens innehåll

Kursen innehåller en beskrivning av det svenska språket på olika nivåer och behandlar språkbruket i det svenska språksamhället. I kursen ingår också textanalys och praktiska övningar i att skriva och att tala. Studier i svenska är en viktig förutsättning för många olika yrken inom t.ex. undervisning, information, reklam, översättning/tolkning, bibliotek och förlag.

Delkurs 1: Grammatik, 8 hp

Delkursen innehåller en översiktlig beskrivning av svenska språket på ljud-, ord-, fras-, och satsnivå. Grammatiska redskap används för att analysera och beskriva det svenska språksystemet. På delkursen introduceras också olika grammatiska synsätt.

Delkurs 2: Skriva, 5 hp

Delkursens praktiska del innebär att studenten utvecklar sitt skrivande och sin medvetenhet om bl.a. genre- och mottagaranpassning. Detta sker dels genom eget skrivande, dels genom granskning av andras och egna texter. Delkursens teoretiska del behandlar olika genrer och texttyper. Fokus ligger på sådana som förekommer inom högre studier och yrkesliv. Vidare behandlas skrivregler, ordböcker och datoriserad språkkontroll.

Delkurs 3: Textanalys, 6 hp

Delkursen omfattar arbete med grundläggande textanalytiska redskap för studiet av sakprosa- och medietexter av olika slag. Med utgångspunkt i begreppen diskurs och genre diskuteras ur ett kritiskt perspektiv sambandet mellan texters utformning och funktion med särskild betoning på texters begriplighet.

Delkurs 4: Tala, 5 hp

Delkursens praktiska del innebär att studenten utvecklar sin retoriska kompetens inom talgenrer som är knutna till akademiska genrer och yrkesliv. Detta sker genom egna presentationer och granskning av andras presentationer. Delkursens teoretiska del behandlar den retoriska processen och retorisk terminologi.

Delkurs 5: Språksociologi och samtalsforskning, 6 hp

Delkursen omfattar grundläggande teorier och metoder inom språksociologi och samtalsforskning samt ger grundläggande kunskaper om svenska språksamhället. Delkursen behandlar inomspråklig variation dels i förhållande till skilda samtalsituationer, dels i förhållande till ålder, kön, etnicitet samt regional och social hemvist. Tyngdpunkten ligger på talat språk.

Förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- utföra fonologiska och grammatiska analyser och lösa språkliga problem,
- skriva i olika genrer, granska och bearbeta skrivna texter,
- bedöma och analysera texter vetenskapligt,
- utföra egna och bedöma andras muntliga presentationer,
- redogöra för språkvariation och teorier och begrepp inom språksociologi och samtalsforskning samt för utmärkande drag i det svenska språksamhället.

Undervisning

Undervisningen ges i mån av resurser. Beslut om undervisningens närmare uppläggning för de olika delkurserna och om den undervisning som ska vara obligatorisk fattas av institutionsstyrelsen.

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen examineras genom sals- och hemtentamen, skriftliga inlämningsuppgifter och muntliga presentationer. Hemtentamen som lämnas in för sent underkänns (betyg F).

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyg E på samtliga delkurser.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget F eller Fx på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget F eller Fx på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten, för de flesta delkurser, rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e ovan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionens studievägledare.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Kurslitteratur

Med reservation för ev. ändringar p.g.a. utgången litteratur e.d.

Delkurs 1: Grammatik, 8 hp

Bolander, Maria. 1987. Vara, bliva, heta, kallas □ Om predikativ och närstående kategorier samt ordföljd och informationsstruktur. I: U. Teleman, 1987 (red.), Grammatik på villovägar. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden 73. Stockholm: Esselte Studium. S. 21-32 (12 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Engdahl, Elisabet. 1999. □Det var det ingen som ville□ □ om spetsställningens form, funktion och restriktioner i svenska. I: Svenskans beskrivning 23. S. 96-105. (10 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Hultman, Tor G. 2003. Svenska akademiens språklära. Stockholm: Norstedt. (Enligt lärarens anvisningar.) (Ca 230 s.)

Riad, Tomas, 2002. Artikulatorisk fonetik (31 s.) (Kompendium, finns som pdf-fil i kursplattformen Mondo.)

Riad Tomas, u. å. Problemlösning i svensk grammatik. (Kompendium, finns som pdf-fil i kursplattformen Mondo).

Teleman, Ulf, Hellberg, Staffan & Andersson, Erik. 2001. Inledning till grammatiken. Svenska Akademien. Stockholm: Norstedts Ordbok. (86 s.)

Totalt ca 400 sidor.

Delkurs 2: Skriva, 5 hp

Domeij, Rickard. 2005. Datorn granskar språket. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden 92. Stockholm: Norstedts Akademiska Förlag. Kap. 1-3, 7-9. (63 s.)

Josephson, Olle. 1996. Det betydelselösa tidningsspråket. I: M. Thelander m.fl. (red.), Samspel & variation. Språkliga studier tillägnade Bengt Nordberg på 60-årsdagen. Uppsala: Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet. S. 185-197. (33 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Karlsson, Anna-Malin. 1997. Textnormer i och utanför skolan - att skriva insändare på riktigt och på låtsas. I: Svenskans beskrivning 22. S. 172-186. (15 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Milles, Karin. 2008. Jämställt språk. En handbok i att skriva och tala jämställt. Småskrift utarbetad av Språkrådet. Stockholm: Norstedts Akademiska Förlag. Kap. 4. S. 63-76. (14 s.)

Nyström, Catharina. 1999. Det brokiga skolskrivandet. I: Svenskans beskrivning 23. Lund: Lund University Press. S. 303-312. (10 s.) (Stencil, säljs på institutionen)

Språkriktighetsboken. 2005. Svenska språknämnden. Stockholm: Norstedts Ordbok. (Enligt lärarens anvisningar.)

Strömquist, Siv. 2005. Skrivboken. Skrivprocess, skrivråd och skrivstrategier. 4:e uppl. Malmö:Liber. Kap. 3-12, 17-19. (174 s.)

Svenska skrivregler utgivna av Svenska språkrådet. 2008. Stockholm: Liber. (263 s.)

Teleman, Ulf. 1989. Veta och kunna. Om metakunskapens roll vid produktion av skriftliga texter. I: Skrivande. Rapport från ASLA:s nordiska symposium, Uppsala 10-12 november 1988. ASLA:s skriftserie 2. Uppsala. S. 5-29. (25 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Totalt ca 330 sidor.

Delkurs 3: Textanalys, 6 hp

Björkqvall, Anders 2004. Modellläsare i svensk tidskriftsreklam. Erbjudanden om olika typer av konsumerande identiteter. I: B. Melander m.fl (utg.), Svenskans beskrivning 26. Uppsala: Hallgren . S. 87-96. (10 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Hellspång, Lennart & Ledin, Per. 1997. Vägar genom texten. Handbok i brukstextanalys. Lund: Studentlitteratur. (Enligt lärarens anvisningar.) (Ca 200 s.)

Ledin, Per. 1997. Intertextualitet, smärta och ett mångstämmigt Apotek. I: R. Andersson & P. Åström (utg), Till Barbro. Texter och tolkningar tillägnade Barbro Söderberg den 23 september 1997. MINS 45. Stockholm: Institutionen för nordiska språk. Stockholms universitet. S. 63-86. (24 s.) (Stencil, säljs på institutionen)

Textvård. Att läsa, skriva och bedöma texter. 2006. Svenska språknämndens skriftserie 94. Stockholm: Norstedts Akademiska Förlag. Följande artiklar:

- Josephson, Olle. En bok om textvård. S. 5-23;
- Reichenberg, Monica. Röst och kausalitet i läroböcker. S. 45-59;
- Nyström, Catharina. Den mottagaranpassade myndigheten. S. 85-93;
- Björkqvall, Anders: Bild och text i annonser. S. 94-101;
- Sundberg, Gunlög. Att bedöma andraspråkstexter. S.102-110;
- Karlsson, Anna-Malin: Så läser man på nätet. S. 111-120. (70 s.)

Totalt ca 300 sidor.

Delkurs 4: Tala, 5 hp

Ehrenberg-Sundin, Barbro & Rydell, Charlotte. 2001. Tala för att tolkas. Skriva för att översättas. Skriftserie eu2001.se, Utrikesdepartementet. (32 s.)
Kan laddas ner från www.regeringen.se/content/1/c4/34/99/3dfacbb4.pdf

Hellspång, Lennart. 2005. Konsten att tala. Handbok i praktisk retorik. Studentlitteratur: Lund. (Ca 380 s.)

Hellspång, Lennart. 2001. Retoriken och den moderna vetenskapen. I: K. Johannesson (red.), Vetenskap och retorik. Natur och Kultur, Stockholm. S. 13-28. (16 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Junefelt, Karin. 2010. Jämställd retorik. (3 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Totalt ca 430 sidor.

Delkurs 5: Språksociologi och samtalsforskning, 6 hp

Escalera, Elena Andrea. 2009: Gender differences in children's use of discourse markers: Separate worlds or different contexts? I: Journal of Pragmatics, 41: 2, s. 2479-2495 (Finns som elektronisk resurs via SUB) (16 s.)

Eriksson, Mats. 1998. Dialog i drama och verklighet. En sekvens hos Norén och i ett vardagligt samtal. I: Samtalsstudier. Helsingfors S. 43-56. (13 s.)

Jansson, Gunilla. 2008. Orientering mot språkliga identiteter i samtal om text under arbete i flerspråkiga studentgrupper. I: Språk och stil 18 (NF). S. 156-187. (21 s.)

Josephson, Olle. 2009. Det svenska språksamhället. Manuskript (ca 35 s.). (Finns tillgänglig på kursplattformen)

Kahlin, Linda. 2008. Sociala kategoriseringar i samspel: hur kön, etnicitet och generation konstitueras i ungdomars samtal. Diss. Stockholm: Stockholms universitet. S 13-39. (Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:su:diva-7481>) (26 s.)

Linell, Per. 1990. De institutionaliserade samtalens elementära former: om möten mellan professionella och lekmän. I: Forskning om utbildning. Vol. 17. S. 18-35. (18 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Norrby, Catrin, Nilsson, Jenny & Nyblom, Heidi. 2007. Tilltalande tilltal? Om tilltalsskick i Finland och

Sverige. I: Språk och stil 17 (NF). S. 5-29. (24 s.)

Nordand 2-2008. Temanummer: Språklig variasjon i flerspråkliga kontexter. Följande artiklar:

- Ellen Bijvoet & Kari Fraurud, Svenskan i dagens flerspråkiga stadsmiljöer. En explorativ pilotstudie av unga stockholmares perceptioner av variation och varieteter, s 7-38;
- Janus Spindler Møller & J Normann Jørgensen, Poly-lingual Languageing in Peer Group Interaction s. 39-56;
- Natalia Ganuza, Ordföljdsvariation som språklig strategi bland ungdomar i flerspråkiga stadsmiljöer, 57-82. (75 s.)

Persson-Thunqvist, Daniel, Osvaldsson, Karin, & Cromdal, Jacob. 2008. Språkligt arbete i nödsamtal. En kunskapsöversikt med forskningsutblickar. Språk & Stil, 18 (NF). S. 67-93. (26 s.)

Sundgren, Eva. (red.). 2007. Sociolingvistik. Stockholm: Liberg. (357 s.)

Swedia-projektet. <http://swedia.ling.umu.se>. Om Swedia-projektet, dialekter, inspelning, fonetik och fonologi, språkvetenskap och transkriptioner.

Sveriges officiella minoritetsspråk. Finska, meänkieli, samiska, romani, jiddisch och teckenspråket. 2003. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden, Stockholm. (76 s.)

Artiklar enligt lärares anvisningar, ca 50 sidor.

Totalt ca 590 sidor.